

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Johannes Ewalds samlede skrifter

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 359. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald04val-shoot-idm139761559465328/facsimile.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

(Efter nogen Tausched) — Jeg maae nødvendig endnu i Aften have en Samtale med Hr. Orgon, han elsker sin Broder-Søn, og hans moedne Alder gjør ham sagtmodig; saa jeg kan haabe, at bringe ham med  
5 fornuftige Forestillinger, til mit Maal

ENDE PAA DEN FIERDE HANDLING

FEMTE HANDLING

FØRSTE OPTRIN

ORGON

10 Jeg skal da nu have en Samtale med Leonore — Hvad mon hun ville? — Uden Tvivl betroe mig sin Frygt, for hendes Fetters Paastand, at hun skal forlade dette Huus, og flytte hen til ham — Ah! var det saa, da fik jeg derved den ønskeligste Ley-  
15 lighed, at aabne mit Hierte for hende — Ja, det maae jeg ikke længere opsætte — Men hvorfor zitter jeg? — Jeg — en Mand — er bange for at tale til et ungt og uerfaret Fruentimmer! O Last! O Bevidsthed om Ont! Hvor dybt, hvor dybt ned-  
20 trykker du Mennesket! — Thi jeg indseer det nu, alt for sildig indseer jeg det, at min Egensindighed var Uorden, og den Uorden Last — og førend jeg indsaac, eller tilstod det, ha! Hvor stærkt maatte jeg ikke allerede føle det, hver Gang jeg nærmede  
25 mig til den Uskyldige, den dydige Leonore! — Uden at kunde staae imod, slog jeg forvirret Øynene ned, saa tit hun saac alvorlig paa mig — Jeg vilde tale, og Ordet døde paa mine Læber — End- og hendes himmelske Venlighed kunde neppe op-  
30 live mit Mod — Ak! tænkte jeg, dersom hun vidste — dersom hun maaskee veed — eller, om hun faaer at vide — Men nu, da denne Frygt forøges, ved den Opsigt, som Pernilles pludselige Afskeed har gjort blant Tieneste-Folkene her i Huset — da  
35 jeg skal aabenbare Leonore min Kiærlighed, nu mærker jeg først ret, hvilken elendig Person Skiø- levneren forestiller hos den kydske og dydige

Skiønhed, helst naar han elsker hende — Er han ikke nedrig og afskyelig nok, til at hykkle, hvad bliver ham da tilovers, uden at være fræk, eller at synes tosset? Enten setter han al Skam til Side, og anstiller nogle usle og fornærmende Forsøg, at gjøre hende Lasten behagelig; eller, om han er saa lykkelig endnu, at han savner og ærer den Dyd, han har forladt; o! saa føler han sig nedtrykt af sin egen Uværdighed, frygter for, at hvert et Ord, hvær en Minc skal røbe ham, og bliver tvungen, og latterlig — men der er hun

## ANDET OPTRIN

## LEONORE OG ORGON

LEONORE

(i det de sætte sig)

Jeg er dem meget forbunden derfor; min Hætte, at de paa min Anmodning, har villet umage sig herhid

ORGON

Umage mig! Ak! Enten maae jeg have været meget uheldig i at tilkiendegive dem mit Hierte-laug, eller de maae vide, elskværdige Leonore, at intet i Verden, er mig dyrebarere, end den Lykke, at være hos dem

LEONORE

Jeg troer det Hr. Orgon, at de bærer nogen Godhed for mig

ORGON

Sliig heller

LEONORE

At de er øm, og nidkiær over min Ære

ORGON

Ganske vist

LEONORE

At de ikke vilde udlade sig med noget, som kunde underkaste mig ufordeelagtige Domme

ORGON

Uden Tvivl — men hvad vil Jomfruen sige dermed?

LEONORE

Jeg vil sige, at da jeg har saadanne fordeelagtige

Tanker om dem, jeg ikke kan finde mig i, at de skal have roset sig af, at jeg ikke er dem ugunstig — Er det afgjort, at jeg føler meer, end Høiyagtelse for dem, fordi jeg finder Fornøiyelse i deres Omgængelse, og undertiden søger den?

ORGON

Hvorledes? — Jeg (forvirret)

LEONORE

10 Men det er Fruentimmerets almindelige Skisøbne, og jeg handler maaskee ufornuftig, at jeg beklager mig derover — Ethvert af vore Ord, enhver af vore Miner, har det Vanheld, at være Mandfolkene saa vigtig, at de altid vil finde noget deri  
15 — Og det er ikke lidet, som de vil finde — Ikke vor Tanke om en og anden Ting, ikke vort Humeur allene, men vor Tilbøiyelighed, og ofte vor heele Charakter — Ere vi alvorlige, saa hade, saa foragte vi dem; lade vi derimod et Ord falde, som  
20 kun har Skin af Venlighed og Fortroelighed, saa ere vi dem ikke ugunstige — Og ikke ugunstig er, som de vel veed Hr. Orgon meget sagt om et Fruentimmer — alt for meget

ORGON

25 O Himmel, Leonore! Jeg veed ikke, hvad jeg skal sige — Skulde jeg være saa ulykkelig? — Har Leander

LEONORE

Ja Hr. Orgon — Min Agt var ikke at dølge det  
30 for dem

ORGON

Den Ubesindige! — Men Himlen veed, jeg talte ikke om nogen Vished — Kun om Aarsag til at  
35 haabe

LEONORE

O, naar et Mandfolk udlader sig med, at han tør haabe, saa veed man nok, hvad det betyder — Men er det aldrig faldet dem ind, Hr. Orgon, at en, der altid har været saa ivrig en Forfægter af den  
40 ugifte Stand, som de, uagtet andre gode Egenska-

ber, kunde synes mig, ikke at love den beste, ikke den kiærligste, ikke den ømmeste Ægtemand?

ORGON  
(forvirret)

Ja — jeg har tænkt — jeg troede ikke 5

LEONORE

Og at jeg kunde forestille mig, at den Omgang han var vant til, med Qvinde-Kiønnet i hans Huus

ORGON  
(afvinden)

Himmel! — skulde hun vide 10

LEONORE

At denne Omgang, denne bydende Tone, han saa længe havde brugt med dem, mueligt vilde give Anledning til, at han beegnede sin Kone, noget nær, som sin første Betient? 15

ORGON  
(afvinden)

Ak! — Jeg faaer mit Vær igien — Ak! jeg veed alt for vel, at jeg ikke fortæner dem — Men den 20 Lyksalighed, jeg forestilte mig var alt for stor til at mit Hjerter saa let kan rive sig løs fra den — Om jeg nu og har været daarlig nok til at smigre mig for meget, forvoven nok til at sige det — skal da, fromme Leonore, et uforsigtigt Ord betage mig alt 25 Haab? — Og om jeg end hidtil har været en Fritænkter i Henseende til Ægtestanden, kan deres indtagende Dyder da ikke have forandret mit Sind? — Og bør man ikke forestille sig langt større Virkninger af dem? — Ak! — dersom de vidste, 30 hvor høyt

LEONORE

Jeg kunde vente meget af et Hjerter, som deres — Men mit Hr. Orgon — jeg nødes til at sige det — er ikke mere i min Magt 35

ORGON

O Himmel! — hvad hører jeg?

LEONORE

Det er alt givet bort til Leander — deres Hr. Bro-

der og Frue Syster ere i Dag blevne underrettede  
derom

ORGON

Leander! — Ham tilhører deres Hierte? — Hvor-  
dan er det gaaet til, at jeg ikke er bleven det vaer?  
— Men jeg henførte alt til Venskab — stiftet og for-  
øget ved felles Opdragelse

LEONORE

Jeg veed det, at de elsker ham, og jeg tør haabe,  
af deres Ædelmodighed, at de ikke unddrager ham  
deres Yndest, for denne Tilstaaelses Skyld

ORGON

Saa ubillig haaber jeg ikke at blive

LEONORE

Jeg tør endogsaa anmode dem om meer — Lean-  
der troer, at jeg elsker dem, at det er mig, som har  
givet dem mit Portrait — Han vil, siger han, reyse  
herfra i Morgen tilig, og aldrig meer komme for  
mine Øyne — Har de nogen Godhed for ham og  
mig, kiære Hr. Orgon, saa søg ham strax op, bring  
ham af hans Vildfarelse! — Siig ham, at det er Ara-  
minte, som har givet dem mit Portrait — at jeg til-  
giver ham alting — at han allene eyer, og stedse  
skal beholde mit Hierte

ORGON

Hvor haard er denne Prøve, de sette mig paa,  
deylige Leonore! — Men hvor det kommer an paa  
deres og Leanders Lyksalighed, der kan jeg ikke  
betænke mig et Øyeblik — *(De staae op)* — Jeg gaaer,  
og bringer ham selv hid *(afside)* — Hvad har jeg ikke  
udstaaet i denne Samtale!

*(Han gaaer.)*

LEONORE

Jeg var ikke uden Bekymring om, hvorledes det  
vilde gaae af — Nu er jeg mere roelig — Jeg maae  
dog underrette Araminte herom — Lucie!

TREDIE OPTRIN  
LUCIE OG LEONORE

LEONORE

Hvor er min Moder, Lucie?

LUCIE

5

Hun og Hr. Orontes har indsluttet sig i hans Cabinet, med en Hollandsk Skibs-Captain, der skal have været i Batavia, og bringe Breve med, fra Hr. Orontes Broder, som opholder sig der

LEONORE

10

Fra Ariste! — Ah! det glæder mig, og jeg veed, at det ligesaa vil glæde dem

LUCIE

Maaskee kan denne Mand og give nøyere Efterretning, om de 30000 Rdlr. som skal være testamenterede til Jomfruen

LEONORE

O! Intet meer om denne upaalidelige Fortælling, som kun udsætter mig for en Argantes Forfølgelse, og en Magister Træknuvs egennyttige og latterlige Opvartning!

LUCIE

Der har vi ham selv

LEONORE

O Himmel! — der findes og fortrædelige Folk i Verden, der ret paa et Haar, veed at treffe den Tid, hvori de kan plage os meest!

FIERDE OPTRIN

MAGISTER TRÆKNUB, LEONORE OG LUCIE

TRÆKNUB

30

Gratulor, gratulor — Jeg seer, at Roserne igien har forjaget Lilierne af deres smaa Kinder — Nu det er mig per Jouem klært, at finde dem saa munter — Har min lille Gudinde maaskee min Chrie, at takke, for den Forandring?

35

LEONORE

Jeg forsikkrer dem, Hr. Magister, jeg veed neppe, hvad det er, en Chrie

TRÆKNUB

5 Saa, at Hr. Orontes ikke har forklart den Chria Aphthoniana for dem, som jeg

LEONORE

Ak! — Jeg troer ikke, at Hr. Orontes veed selv, hvad det er, det barbariske Ord — Og jeg forstaaer  
10 det sandelig endnu mindre

TRÆKNUB

Da vil jeg dog forklare dem det — Om ikke for andet, saa for at fordrive dem Tiden — En

LEONORE

(fortrædelig)

15 Ak de maae forlade mig! — Jeg er ikke i Humour til at høre paa lærde Sager

TRÆKNUB

Bene — det kan da være — Og der kommer endnu — thi jeg seer det forud — Lange Aftener, hvori jeg colloquendo kan udpynte Leonores guddommelige Siæl, med hundrede saadanne Skønheder, som Chrier, Declamationer, og Orationer — speciatim med Troper og Figurer — som Troper —  
20 Metaphora, Metonymia, Synecdoche, Ironia —  
25 Figurer

LUCIE

(Hun holder ham i Haanden for Munden)

For Himmelens Skyld, Hr. Magister, de maner  
30 os — Min ene Fod er alt halv i Jorden

TRÆKNUB

O Fruentimmer, Fruentimmer! — I skønne ikke paa eders eget Beste — I burde anraabe Guderne paa eders Knæ om lærde Mænd — (Til Leonore) —  
35 Hvad siger hun, som er en Minerva iblant det smukke Kiøn, vilde hun ikke synes got om en Mand, som foruden, at han var paa sin midlere Alder; at han saae lovlig got ud, som jeg omtrent



— som foruden alt det, siger jeg, forstod sine Sprog, sit Latin, sit Græsk, sit Hebraisk, sit Chaldaisk, sit Syrisk, sit Arabisk, sin Philosophie ex fundamento, sin Mathematik, og sin Algebram, sin historiam uniuersalem, naturalem & patriam — sin — 5

LEONORE

Ney — Ney — Ney Hr. Magister! — Jeg vilde stot intet synes, om saadan en

TRÆKNUB

(efter nogen Træshed)

Per Iouem, saa maae hun og være af en maadelig Gout — Men dermed fordærvede hun min heele Maior — den Instants havde jeg ikke ventet — den bragte mig fra alle mine Concepter — Men der er fleer, som benytte sig af det Fegter-Kneb i Disputer-Kunsten, at de attaquere Majoren 10 15

LUCIE

Vil de ikke frie til mig Hr. Magister? — Førend de siger mig reent Ney, maae jeg underrette dem om en liden Omstændighed, som de maaskee ikke veed — der er skeet en stor Feyltagelse — det er ikke Jomfruen — det er mig, som har arvet de 30000 Rdlr. — 20

(Træknuub bliver vred, og vil gaae, men betænker sig, da hun sees Argantes komme) 25

LEONORE

Lucie! der kommer nogen, Lucie! — Skuide det alt være — o Himmel!

FEMTE OPTRIN

ARGANTES OG DE FORRIGE 30

ARGANTES

Jeg havde saamen ikke tænkt at komme her, uden got Følgeskab — Ney jeg havde saamen ikke — (Hil Træknuub, meget koldt) — See! deres Tienner — Men jeg hører, at den Hollandske Skibs-Captain, som jeg talte med i Gaar, er her i Huset — Jeg har og betænkt det siden — at det i disse besværlige Ti-

der, er christeligere, at forlige sig, helst, naar man ikke just er saa sikker paa sine Vidner — Saa kan dog den ene spare og den anden faae noget — Ellers vilde vist nok Stævnings-Mænd og Skrivere, og Procuratorer, og Himlen veed, hvad for flere Gripomenuser, løbe af med det altsammen — De veed dog, min lille Sukker-Top, at jeg har et Skiølds-Ord tilgode, hos Hr. Leander?

LUCIE

(atbalder)

19 Hvorfor ikke et got Ørefigen?

ARGANTES

Jo saamen har jeg saa — Men det kommer vi, som sagt, nok tilrette om — Jeg veed, at Hr. Leander ikke vil forbeholde mig mit — Ney han vil saamen ikke — Og, hvad Hr. Orontes betrefter, da har han sikkert og sine Penge for kjær, til at giøre mig mange Vidtløfligheder, hvor min Ret er saa soleklar — Jeg kan saamen heller ikke længer forsvare det, hverken for hendes salig Moder, eller for hende selv, at lade hende blive i et Huus, hvor hun ikke kan lære andet, end Ødselhed, og Uorden, og Galskab — Jeg vil saamen gjerne troe, ja jeg vil saamen, at hun for lang Tid siden er kiødt deraf, det stakkels Barn — saavel som af de mange Snuus-Haner, der hoppe her Dag og Nat omkring hende — Men jeg har sandelig ikke havt Leylighed til hende før — Men nu har jeg været saa lykkelig, at finde en, som ikke kunde være bedre

LEONORE

36 Til mig? — Leylighed? — Men hvem har besværet dem, med den Commission, min Herre?

ARGANTES

O hun vil blive saa fornøyet, saa fornøyet, som om hun var kommet i Himmelen — Jeg skal sige hende — det er hos en kiøn, gammel, reenlig, tarvelig Jomfrue, som boer paa min tredie Etage — Værelset er smukt — det er vel ikke betrukket;

thi kort at fortælle, jeg holder slet intet, med Be-  
 træk i Værelser — der vil gjerne sanke sig Utøyt  
 bag ved — Ja der vil saamen — Men der er des  
 flere kiønne Skilderier, alle med Glas og Ramme  
 for — der er Jephthæ Datter, der er Dronning Eli-  
 sabeth, der er Christine af Sverrig — O! jeg troer  
 der er alle de 40000 Jomfruer — Hvad Kosten anbe-  
 langer, saa spiser hun vel kun daglig Føde, saa  
 velsom jeg — Men naar min lille Lekker-Tand, en-  
 gang vil have lavet sig noget andet, som en Risen-  
 10 Grød, eller et Par Æbleskiver, saa har hun, Him-  
 len skee Tak! — Fenge nok dertil — Ja hun har  
 saamen — om det var til en Syster-Kage — Tiden  
 skal saamen heller ikke blive hende lang — Naar  
 de nu, skal jeg sige hende, fordrive sig Tiden, med  
 15 at sye, eller med at spinde, eller med hvad de saa-  
 ledes kan tage sig for, saa staaer saamen Munden  
 aldrig stille paa den gamle Jomfrue — Hun kan  
 fortælle om den Svenske Krig, og om Pesten, og  
 om Ildebranden, saa man maae tabe Næse og  
 20 Mund derved — Og der er saamen ikke en Familie  
 i heele Kiøbenhavn, hvis Slægt Register og Gifter-  
 maal og Historie, hun jo kan regne op paa sine  
 Fingre — Ney der er saamen ikke — Og saa skal  
 jeg sige hende, om Aftenen, saa lister hendes lille  
 25 gode Ven — hun forstaaer mig nok — sig saa sagte  
 op til dem — og saa skal vi fortælle Eventyrer, og  
 Lege Nødder i Hænde, og Blindebuk, og sye Skoe,  
 og gjøre hvad vi kan finde paa — Kort at fortælle,  
 Meningen er denne — Hun skal blive saa fornøyet,  
 30 og komme til at holde saa meget af mig, at der  
 endnu skal blive et Par af os, før end vi slippe hin-  
 anden — Ja der skal saamen

O Himmell!

LEONORE

35

LUCIE

Dersom jeg maatte raade dem, saa gjorde de  
 saamen bedre, Hr. Argantes, om de parrede sig  
 med deres gamle Jomfrue, eller med deres Agnete

— Ja de gjorde saamen — Og endnu bedre, om de blev, som de var — Thi der er dog ingen Kone at faae, som kan knibe Huusholdningen, saa got, som de — Ney der er saamen ikke —

5 (Træknuib leer, og nikker vænlig til Lucie)

ARGANTES

Det er der, min Troe, ikke heller — Men dog, da jeg har kiendt hendes Moder saavel, og

SIETTE OPTRIN

10 LEANDER, ORGON, HENRIK OG DE FORRIGE

LEANDER

(løber til Leonore, og kaster sig paa Knæ for hende)

O min Leonore!

TRÆKNUB

15 Oho! — *ὦ ὦρμα, ἔσθημα!*

LEANDER

O, jeg er en Uværdig! — Hr. Orgon har oplyst mig om min heele Forbrydelse — Jeg seer den med Skam — Her bliver jeg liggende, indtil de har tilgivet mig —

20 (Imedens han taler, vil Argantes træde imellem dem, for at faae Leander til at staae op, men han tør ikke, hvilket giver et løyerligt Theater-Spil)

LEONORE

(rekker Leander Haanden hui opringer op og kysser den)

25 Ak! Leander, jeg havde tilgivet dem længe, før end de tænkte paa, at bede mig derom — deres — deres Overiølelser kan trykke — de kan qvæle — men de kan ikke forandre dette Hierte!

LEANDER

30 Ædle — fortreffelige — mageløse Hierte! —

(de tale sagte med hinanden, og derefter med Orgon)

TRÆKNUB

Det kunde jeg vel vide, at det ikke var for intet, at man forsmaaede min Chrie — Quos ego!

35 ARGANTES

(i det han nærmer sig dem)

Nu det bekiender jeg

HENRIK

(trækker Argantes stærkt bag i Klæderne, og bukker sig meget dybt for ham, da hun vender sig om, for at see, hvad det er)

Deres ærbødigste Tienere, Hr. Argantes!

ARGANTES

5

Tienere igjen!

(vraaad)

HENRIK

Men jeg har noget vigtigt

ARGANTES

10

Saa sig snart!

HENRIK

Jord-Æbler, Hr. Argantes, saa store, som begge mine Næver — Rette Svine-Maver, og for 8 Skilling Skieppen — Er det ikke Røverkøb?

15

ARGANTES

For 8 Skilling Skieppen siger han? — Hillemand kiære, hvor kan man faae dem?

HENRIK

Det veed jeg sandelig ikke — Jeg tænkte kun, at det var got, om man kunde faae dem — Men dog skal jeg sig dem noget andet

20

ARGANTES

Lad mig i Roe! — Men see kun engang til den dumdristige Karl! — (til Leonore) — Jeg kan saamen ikke nok forundre mig

25

SIDSTE OPTRIN

ORONTES, ARAMINTE OG DE FORRIGE

ORONTES

(med et Brev i Haanden)

30

Jeg bringer noget Nyt — noget aldeles uventet — som i visse Henseende, saavidt jeg troer, ikke vil være ubehageligt — endskiønt det har kostet mig og min Araminte

ARAMINTE

35

Ak! — Jeg kan ikke forvinde det! — nu anden Gang og for altid at miste — den sødlest — den redeligste Mand! — (til Orontes) min Broder — o Leonore!

LEONORE

Jeg zitrer — o forklar

ORONTES

Ja det har kostet os nogle Taarer — men Skieb-  
5 nens Lov — Himmels Villie er uforanderlig, og  
fordrer Underkastelse uden Knur — Og her, hvor  
saa megen Aarsag til Glæde, opretter vort Tab,  
kan endog Suk være Forbrydelse

LEANDER

10 Imidlertid qvæler de mig, Oncle! — Tænker de,  
at det er en Vellyst, at staae paa Naale?

ORONTES

Taalmodighed, min Broer-Søn!

ARGANTES

15 Men førend de gaaer videre, vil jeg fortælle dem  
noget, som, endskiønt det formodentlig, hverken  
er dem Nyt eller uventet, burde ikke koste dem  
nogle — men mange Taarer — Ja det burde saamen

LEANDER

20 Ha! — endnu?

(afides)

ARGANTES

Jo de har en Ære af den Opdragelse, de har gi-  
vet mit Sydskendebarn! — at hun her for mine  
25 Øyne — uden — imod mit Samtykke — med Hr.  
Leander — Jo! — men dersom jeg er en ærlig Mand,  
skal der ikke blive noget af! — det skal ikke vare  
længer, end i Aften

ORONTES

30 Taalmodighed, Hr. Argantes! — den, som bragte  
mig dette Brev, og endeel andre Documenter, som  
høre dertil, er Captain Adriani — just den samme,  
som gav dem den Efterretning i Gaar, om Arven  
— Brevet er fra min Broder Arist — de veed, at vi  
35 var fire Brødre — Arist, som vi nu taler om, Lis-  
mon, Leanders Fader, Orgon, og jeg — Han har  
skrevet det paa sin Sotte-Seng — og den smertelige  
Slutning er, at han ikke kan leve, naar vi faae det-

te Brev — Han er virkelig død — Han var det alt da Captain Adriani reyste fra Batavia

Ak! ARAMINTE OG LEONORE

LEANDER

Saa ventede der dog i Dag et Vanheld paa mig!

ORONTES

Han beretter, at han, efter adskillige Hændelser er kommet til Batavia, og der har været lykkelig nok, til at opreyse sine forfaldne Omstændigheder

— Han melder de Aarsager, hvorfor han har skiult sit Opholds Sted for sine beste Venner — Men de gjøre intet til Sagen — det vigtigste, det fornøyligste af det Hele, er, at han ikke allene har udnævnt sine Brøder-Børn — dig Leander, og mine Børn, og ligesaa Broder Orgons, om han skulde have nogen — til sine eneste Arvinger; men at det og er ham, som testamenterer Leonore de 30000 Rixdaler, med det Tillæg; at hun skal giftes med dig, ifald i begge samtykke deri, og at

LEANDER

(omfavner Orontes)

Ak min kiæreste Farbroder! — Ak Leonore!

ARAMINTE

Denne Gang undskylder jeg deres Heflighed — Men lad dog deres Oncle tale ud!

ORONTES

Han forordner tillige Hr. Argantes, at jeg, og i Mangel af mig Araminte skal imodtage disse Penge, og udbetale dem siden til den, som hun med vores Minde ægter — og at Leonore skal fremdeles blive i vort Huus, og under vor Opsyn, indtil hun bliver gift

ARGANTES

De maae saamen forlade mig, Hr. Orontes, at jeg begiærer en Smuule Bevils for alt dette — Ja de maae saamen

ORONTES

Testamentet skal blive dem forelagt, og de skal faae Copie deraf

## ARGANTES

Men hvorledes kunde da Captain Adriani

## ORONTES

En blot Feyltagelse — de fandt ham i Gaar paa  
 5 tredje Sted — Han var kommet saa hastig i Land,  
 at han havde glemt Brevet om Bord; og han kunde,  
 som det er naturligt nok, hos en Mand, der har  
 saa mange Commissioner, ikke erindre mit Navn  
 — Han spurgte derfor efter Leonore og hendes  
 10 Paarørende, i den Tanke, at jeg maatte være hende  
 nær beslægtet, siden jeg efter Testamentet skulde  
 have Opsigt med hendes Midler — de forsikrede,  
 at de var den eneste Paarørende, som Leonore  
 havde her paa Stedet, og at de heed Argantes  
 15 — Som man nu let kan tage Feyl, af Argantes  
 og Orontes, troede han at det var dem

## ARGANTES

Men jeg meente, at denne Gave til Leonore, kom  
 fra en af hendes Fædrene Slægtninger, som ogsaa  
 20 opholder sig i Batavia, eller der i Egnen, og skal  
 være meget rig

## ORONTES

Det har Captainen ikke sagt dem, men de selv  
 har for hastig sluttet sig dertil; og da han ikke  
 kunde bide, saa kom det ey til nogen nærmere For-  
 25 klaring imellem dem

## LEONORE

Den ædelmodige Mand! — Indtil sit Yderste har  
 han bevist sig som en Fader imod mig! — (til Orontes  
 30 og Araminte) — Nu jeg for altid mister ham, hvor lyk-  
 kelig er jeg da, at jeg beholder i dem saa kære-  
 lige Forældre!

## LEANDER

Og en kærlig Mand i mig!

## ARAMINTE

35 Atter for hastigt! — de bør i det mindste først  
 prøves i et Aar, efter saa stor en Overiølelse



LEANDER

Ak det er et Aar siden min Leonore blev vred  
paa mig!

HENRIK

Vj har været over Alperne siden 5

ORGON

Jeg har hidindtil taugt — Jeg har været stum af  
Smerte over min Broders Død, og jeg har efter-  
tænkt, hvor vel og viselig han har sørget for Leo-  
nores Beste, i at udvælge hende en Ægtefælle — 10  
den rette, den beqvemmeste Alder, er ingen uvig-  
tig Sag i Ægteskab — og den, som, fød med et  
Hierte, der gjorde ham oplagt til denne kiærlige  
Foreening; forsømmer alligevel den beste Tid der-  
til; han bør finde sig i, han bør ansee det for en 15  
billig Straf, at han siden maae undvære den — Ja  
yndige Leonore! — Saa vil jeg tænke fra denne  
Dag — Jeg længes nu kun efter at blive Vidne til  
deres og Leanders Lyksalighed

LEONORE

(til Orgon)

Dersom min ømmeste Hengivenhed 20

ARGANTES

Jeg seer nok, at man agter, at bortgifte mit Syd-  
skende-Barn, uden at spørge mig derom — Men 25  
hun kan saamen og være vis derpaa, at hun skal  
aldrig faae saa meget af mine Midler

LEANDER

Deres Midler bruger hun ikke

LUCIE

(tænker en Kurv med Syetøj i, som stikker paa Bordet, sæer for Argantas, og  
byder haa den) 30

Og deres Person forærer hun denne

ARGANTES

Nu! Nu! den kunde saamen dog være god, til at 35  
hente Æg i

LUCIE

(sæer meget dybt for Magisteren, og byder haa Kurven)

Hr. Magister! — En lille Foræring fra Jomfruen.

TRÆKNUB

Apage! — Saaledes at forhaane en Magistrum  
Philosophiæ!

LEONORE

5 Lucie!

(løvrig)

ORGON

Mine Herrer, vi gamle Ungkarle, har maaskee  
fortient denne Spøg — Vi har talt og muelig tænkt  
10 saa længe ubillig og ringe om Fruentimmer, indtil  
de tilsidst foragte os igjen — Vi bør ikke fortænke  
dem deri, at de hævne sig — Vi har dog altid no-  
get, som vi kan trøste os ved — Frihed

15 Og Muserne

TRÆKNUB

ARGANTES

Og de mange Bekostninger man kan spare

HENRIK

Og Sikkerhed for — (han tager sig for Panden) — havde  
20 jeg for en Time siden, havt Lyst til at sige — men  
nu — Hvad vil hun med den Kurv, Lucie?

LUCIE

Jeg ventet, at han skal frie til mig, lille Henrik

HENRIK

25 Faae den Skam der gjør, saa længe hun har den  
i Haanden — (Han tager Kurven fra Lucie, som kun medtager paa  
Skæmt, og sætter den bort) — Saa! — Nu tør jeg vove, at  
bede om hendes Ja

LUCIE

30 Han skal, min Troe, først gjøre Fruentimmeret  
Afbigt for det han sagde før — Erindrer han? —  
om Tungerne?

HENRIK

Afbigt? — Saa maatte det da være til de onde,  
35 arrige, falske, hestlige, tossede Qvinder allene —  
Saasnart de melde sig

ORGON

Gjør Henrik lykkelig Lucie! — Jeg giver ham  
min ene Herregaard i Forpagtning, og det Forskud,  
40 som han behøver

LEANDER

Og jeg giver ham, alt hvad jeg har lovet ham,  
og meere dertil

ARAMINTE

Og jeg bekoster Brylluppet

5

LUCIE

Nu da! — (Hun rækker Henrik Haanden) For Fruens, og det  
gode Herskabs Skyld

HENRIK

Nu da! — (Han rækker hende sin Haand igjen) For ikke at bli- 10  
ve en Peber-Svend

ORONTES

Han tænker at skiemte, men det er dog et vir-  
keligt Uheld — Og intet er vissere — Jeg veed det  
af Erfarenhed — end, at Jorden ikke har saa riig, 15  
ikke saa sikker en Kilde til Lyksalighed, som Æg-  
testanden, naar den bliver begyndt med Kær-  
lighed, med Overlæg, og i Tide.

ENDE PAA LYST-SпилLET